

- ชื่อเรื่อง :** การจัดการชุมชนเข้มแข็ง ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง :
กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
- ผู้วิจัย :** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา อินทนิม
- หน่วยงาน :** สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- คำสำคัญ :** การจัดการ, ชุมชนเข้มแข็ง และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาระดับการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ศึกษาความรู้ ความเข้าใจของประชาชนต่อการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และศึกษาวิธีการและรูปแบบการจัดการชุมชนเข้มแข็ง ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ รูปแบบของการวิจัยเป็นแบบผสม คือ การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 395 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 17 คน รวมทั้งสิ้น 412 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า t (t - test) ค่าเอฟ (F - test) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของประชาชน ที่มีผลต่อการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คือ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐาน
2. ผลการศึกษาระดับการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.67 S.D .06) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านคือ ด้านการพึ่งพาตนเอง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.68 S.D .08) ด้านกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.69 S.D .03) และด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.64 S.D .09)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนต่อการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r=.403$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คือ ด้านการมีส่วนร่วม ($r=.403$) ด้านการพึ่งพาตนเอง ($r=.448$) และด้านกระบวนการเรียนรู้ ($r=.359$) มีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง เป็นไปในทิศทางบวก

4. ผลการศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ เพราะยังนำไปปรับใช้ได้ไม่เต็มที่ อาจจะมาจกยังไม่เข้าใจการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาได้เข้ามาถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

5. ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการชุมชนเข้มแข็ง ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วม (2) การพึ่งตนเอง (3) กระบวนการเรียนรู้ (4) ผู้นำ และ (5) เครือข่ายความร่วมมือ

Title: A Strong Community Management in Line with Sufficiency Economy Philosophy : Case Study at Sufficient Economy Philosophy Learning Center, Bangpla Subdistrict, BangphliDistrict , Samutprakarn Province

Researcher : Assis. Pro. Dr. Chanthana Inthachim

Organization: Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Dhonburi Rajabhat University

Key Words: Management, Strong Community, Sufficiency Economy Philosophy

Abstract

This research was aimed to study the level of knowledge and understanding sufficiency economy philosophy, to study the level of application of sufficiency economy philosophy in enhancing strong community, to study the relationships between sufficiency economy philosophy and the application of sufficiency economy philosophy in enhancing strong community, to study the knowledge and understanding of the people in sufficiency economy philosophy toward application of sufficiency economy philosophy in enhancing strong community, and to study the method and model of strong community management in line with sufficiency economy philosophy, case study of sufficiency economy, Bangpla sub district, Bangphli district, Samutprakarn Province. This research employed a mix-methods approaches; qualitative and quantitative design. The sample of the study were 395 respondent in Bangpla sub district Bangphli district, Samutprakarn Province, and 17 key informants total 412 person. The research instruments were a questionnaire and a semi-structured interview. This research employed were percentage, mean, standard deviation, Anova, and Pearson's Product Moment Correlation statistics for analysis.

The study result revealed as followed :

1. Overall, personal factors of respondents had statistically significant the application of sufficiency economy philosophy in enhancing strong community. Gender, age, status, occupation and the level of education of the respondent had no difference with the application of sufficiency economy in enhancing strong community which can be assumed that the hypothesis was accepted with the statistical significance at 0.05.

2. The application of sufficiency economy philosophy in enhancing strong community was at a high level with mean score at (\bar{x} = 3.67 S.D .06). Self-

reliance aspect was at high level with mean score at (\bar{x} =3.68 S.D. at .08) while learning process was at high level with the mean score at (\bar{x} =3.69 S.D. at .03). Participation was at high level with the mean score at (\bar{x} =3.64 S.D. at .09).

3. The relationship between knowledge and understanding sufficiency economy philosophy and the application of sufficiency economy philosophy in enhancing strong community was at positive average level ($r=.403$) When considering the aspects, it showed that the knowledge and understanding of sufficiency economy philosophy which had statistical significance on the application of sufficiency economy in enhancing strong community at an positive average level were participation ($r=.403$), self-reliance ($r=.448$) and learning process ($r=.359$) respectively.

4. According to the application of sufficiency economy philosophy in enhancing strong community, it showed that most of respondents knew and understood sufficiency economy philosophy well and applied this approach but still at unsatisfied level because they had not fully apprehend the principles. In present, public and private sector and educational institutions start to distribute body of knowledge for people to have sustainable knowledge and understanding sufficiency economy philosophy for application of sufficiency economy in enhancing strong community.

5. The model of strong community management in case study of sufficiency economy center, Bangpla sub district, Bangphli district, Samutprakarn Province was consisted of 1) participation 2) self-reliance 3) learning process 4) leadership and 5) society network.